

“น้ำมันเชื้อเพลิง” เป็นสิ่งจำเป็นในการใช้ชีวิตของเรา ทั้งใช้ขนส่งสินค้ากระจายไปทั่วสารทิศ การทำภารกิจของหน่วยงานรัฐ และการค้าขายของเอกชนเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจประเทศ รวมถึงการเดินทางไปไหนต่อไหนของเรา ซึ่งใครๆ ก็หามายันปั้นมือหลังโควิด-19

ทำให้ราคาน้ำมันในบ้านเรา เลยมืองค์ประกอบอย่างที่เป็นอยู่ ประกอบไปด้วย **(1) ราคาเนื้อน้ำมัน** มาจาก **ค่าน้ำมันดิบ** และ **ค่าการกลั่น** ในส่วนเนื้อน้ำมันอ้างอิงตามราคาตลาดกลางของภูมิภาค สำหรับอาเซียนอ้างอิงกันที่ตลาดสิงคโปร์ ตลาดซื้อขายน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดของภูมิภาค

ส่วน **ค่าการกลั่นไม่ใช่กำไรการกลั่น** คิดจากค่าบริหารจัดการ ที่ต้องนำน้ำมันดิบมาผ่านกระบวนการกลั่นในโรงกลั่นน้ำมันให้เป็นน้ำมันสำเร็จรูปใสๆ ได้มาตรฐานพร้อมส่งเข้าสถานีบริการน้ำมัน ให้เราเติม

แบบสะดวกปลอดภัย และราคาน้ำมันยังมีอัตราแลกเปลี่ยนเข้ามาเกี่ยวข้องด้วย เพราะซื้อขายกันเป็นเงินดอลลาร์

(2) ภาษีและกองทุน ได้แก่

ปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้น้อยลง ไทยเราก็ต้องหันมาหาพลังงานทดแทนมากขึ้นเช่นกัน

(4) ค่าการตลาดไม่ใช่กำไรผู้ค้าน้ำมัน แต่เป็นต้นทุนค่าใช้จ่าย ค่าบริหารจัดการ ทั้งในคลังน้ำมัน ระบบขนส่ง และสถานีบริการที่ให้กับผู้ค้าน้ำมันขายปลีก โดยมี **สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน** เป็นหน่วยงานหลักดูแลไม่ให้คิดค่าใช้จ่ายและกำไรมากเกินไป รวมถึงดูแลให้ราคาน้ำมันสะท้อนตลาดโลกให้มากที่สุด

ไม่เฉพาะบ้านเราเท่านั้น รัฐบาลแต่ละประเทศก็ล้วนต้องกระโดดเข้ามากำกับดูแลราคาน้ำมัน แต่อยู่ภายใต้บริบทที่แตกต่างกันไป องค์ประกอบในโครงสร้างราคาน้ำมันของประเทศต่างๆ ก็เลยไม่เหมือนกัน ประเทศเพื่อนบ้านอย่าง “มาเลเซีย” แม้อยู่ใกล้กับไทย แต่เป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกน้ำมัน มีปริมาณสำรองน้ำมันถึง 3,800 ล้านบาร์เรล มาเลเซียก็เลยมีนโยบายไม่จัด

ต้นทุนน้ำมันแต่ละหยดมาจากไหนกัน

ชาลงจะไปโน่นมานี่กัน ไหนจะส่งของส่งอาหารเดลิเวอรี่ที่กำลังมาแรงในยุค New Normal ล้วนใช้น้ำมันนำพาทั้งนั้น

แต่อย่างที่เราทราบกันดี น้ำมันที่ใช้ทุกวันนี้ต้องนำเข้า เพราะไทยผลิตได้เองแค่หยิบมือเดียวเท่านั้น และยังไม่เพียงพอ กับความต้องการอีกด้วย แต่ละปีไทยนำเข้าอยู่ไม่น้อย จากข้อมูลสถิติของสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน ปี 2563 ไทยนำเข้าน้ำมัน 1,401 พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน

และเมื่อน้ำมันเป็นสิ่งจำเป็นในการดำรงชีวิต และเป็นต้นทุนของสินค้าต่างๆ รัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย เพื่อให้ประชาชนมีน้ำมันใช้อย่างมีเสถียรภาพทั้งปริมาณและราคา ตั้งแต่ภาพรวมการนำเข้า การผลิต การใช้พลังงานทั้งหมดในประเทศ ซึ่งเกี่ยวโยงกันอีกอย่างพลังงานก็สามารถใช้ทดแทนกันได้ในรูปแบบต่างๆ ก็เลยต้องเป็นหน้าที่ของภาครัฐด้วยที่ต้องเชื่อมร้อยเป็นแผนพลังงานรวมของประเทศ

ปัจจัยมากมายที่เข้ามาเกี่ยวข้อง

ภาษีสรรพสามิต ภาษีเทศบาล และภาษีมูลค่าเพิ่ม ซึ่งจัดเก็บมาใช้พัฒนาประเทศและท้องถิ่น รวมทั้งเก็บเงินเข้า 2 กองทุน ได้แก่ **กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง** กองทุนเพื่อรักษาเสถียรภาพระดับราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศ ทำให้ราคาน้ำมันไม่ผันผวนมากจนกระทบค่าครองชีพประชาชน

และ **กองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน** ทำหน้าที่ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทน โดยเฉพาะพลังงานหมุนเวียน ทั้งเพิ่มประสิทธิภาพและลดการใช้พลังงานของประเทศ ยิ่งยุคนี้ทั่วโลกต่างต้องการลดการใช้พลังงานฟอสซิลเพื่อ

เก็บภาษีและเก็บเงินเข้ากองทุนเหมือนเรา เนื่องจากมีรายได้จากการผลิตและส่งออกน้ำมันมาใช้บริหารประเทศอยู่แล้ว จึงไม่ต้องพึ่งพางบประมาณจากการจัดเก็บภาษีน้ำมัน รวมทั้งมาเลเซียมีกลไกนำงบประมาณมาอุดหนุนราคาน้ำมันด้วย

จะเห็นได้ว่าน้ำมันแต่ละหยด มีเรื่องราวต่างๆ เข้ามาเกี่ยวข้อง ทั้งปัจจัยภายนอกประเทศ และปัจจัยภายในจากนโยบาย และมาตรการต่างๆ สิ่งสำคัญที่สุด ก็คือเราจะใช้น้ำมันอย่างไรให้มีประสิทธิภาพสูงสุด เพื่อให้ทรัพยากรถูกใช้อย่างคุ้มค่านั่นเอง